

INTERCONECTAREA SISTEMELOR ELECTROENERGETICE MOLDOVA – ROMÂNIA

Linia Electrică de Înaltă Tensiune 400kV Strășeni, Republica Moldova – Gutinaș, România

- L.E.A. LIBERTY PROIECTUL PE SCURT -

Obiectivele principale ale proiectului

Interconectarea sincronă propusă între rețelele electrice din Republica Moldova și România reprezintă un pas înainte important în direcția integrării în piața europeană unică de energie electrică.

Acest proces va permite Republicii Moldova participarea la piața europeană a energiei electrice, prin intermediul "ENTSO-E" (Rețeaua Europeană a Operatorilor Sistemelor de Transport Energie Electrică).

Obiectivele principale ale etapei de planificare a proiectului sunt:

- Elaborarea Studiului de Fezabilitate pentru analiza tehnică și economică a proiectului, care include și Analiza Multi-Criterială (AMC) atât pentru alegerea traseului optim al L.E.A. (Linia Electrică Aeriană) 400 kV Strășeni, Moldova – Gutinaș, România, cât și pentru construirea unei SE 400 kV noi lângă SE existentă 330/110 kV Strășeni, MD și modernizarea SE 400/220/110 kV Gutinaș, RO;
- Evaluarea impactului de mediu și social (EIMS) – pachetul final de documente (Etapa II), destinat obținerii acordului de mediu conform legislației Republicii Moldova.

Beneficiar

- Î.S. MOLDELECTRICA, Sucursala "RETÎ Centru" – întreprinderea de stat din MD care gestionează transportul energiei electrice la nivel național

Consortiul de consultanți

Etapa de planificare a proiectului:

- Black & Veatch, SUA
- Compania de Consultanță în Energie și Mediu (CCEM), RO

Durata proiectului

Etapa de planificare: 16-18 luni

- Evaluarea fezabilității și impactului asupra mediului și social (tema acestui document)

Etapa de implementare: 3-4 ani

- 18 luni – Procedura de achiziții, Inginerie și proiectare, Avize și acorduri, Achiziția terenurilor (exproprieri)
- 20-21 luni – Construcție, inclusiv organizarea de șantier, teste și punere în funcțiune

Etapa de exploatare și întreținere: 30-40 ani;

Etapa de dezafectare: 3-8 luni

Rezultate așteptate

- Studiu de Fezabilitate
- EIMS – definirea domeniului de evaluare a impactului (Etapa I) și pachetul EIMS final de documente (Etapa II).

Studiul de Fezabilitate și EIMS preliminar (Etapa I) au fost aprobate, în prezent fiind în derulare procesul de evaluare finală a impactului de mediu și social (Etapa II). Odată obținute

autorizațiile de mediu, pe baza documentațiilor solicitate prin Legea MD nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, proiectul va intra în etapa de implementare, care include pregătirea PT și DE (Proiect Tehnic și Detalii de Execuție), obținerea autorizațiilor de construcție și a altor avize, pregătirea terenului, construcția și instalarea echipamentelor, precum și punerea în funcțiune.

Sprijin Financiar

Finanțarea pentru SF și EIMS (Etapa I) pentru întreaga L.E.A. 400 kV Strășeni (MD) – Gutinaș (RO), cât și pentru EIMS final (Etapa II) pentru traseul din Republica Moldova, este asigurată de Guvernul Statelor Unite prin intermediul proiectului „Investiții în dezvoltarea activelor în domeniul energetic” (IDEA) gestionat de Departamentul de Stat al S.U. (DOS).

Aspecte cheie analizate

În această etapă de planificare, următoarele componente ale proiectului vor fi analizate din punct de vedere tehnic, economic, mediu și social:

- ✓ L.E.A. 400kV Strășeni, MD – Gutinaș, RO;
- ✓ Ambele stații electrice: Strășeni, MD și Gutinaș, RO.

Pentru alegerea traseului optim al L.E.A. 400 kV, au fost analizate inițial 4 opțiuni (Figura 1) pe baza unei analize multicriteriale, care a inclus peste 45 de criterii comparative, dintre care cele mai relevante au fost:

- Tehnic (ex. lungime; coexistența cu alte proiecte de investiții, cum ar fi drumuri, căi ferate, alte LEA de înaltă tensiune, linii de telecomunicații, diverse conducte etc.; accesibilitatea traseului/niveluri de dificultate; costuri de investiție etc.);
- Socio-economic (ex. acces la terenuri agricole; defrișări; tipul de proprietate a terenurilor la traversarea comunităților locale, în zone de teren agricol productiv; relocare sau compensații; impactul temporar asupra calității aerului (praf și particule în suspensie), zgomot cauzat de intensificarea și volumul traficului rutier în timpul organizării de șantier și construcției etc.);
- Mediu (ex. traversare zone forestiere protejate, râuri și lacuri; impactul câmpului electromagnetic; impact asupra ecosistemelor, florei și faunei; impact vizual etc.);
- Patrimoniu cultural (ex. impact asupra clădirilor și monumentelor de patrimoniu; traversare situri arheologice etc.).

După analiza preliminară și deplasarea în teren din septembrie 2024 de-a lungul rutelor L.E.A. din ambele țări, au fost definitive două rute alternative [1 (albastru) și 2 (magenta)], pentru a aprofunda analizele de Fezabilitate și de EIMS preliminară. În final, pentru prevenirea, evitarea și minimizarea impactului potențial generat de proiect, traseul optim selectat a fost ruta albastră.

Părțile interesate

- Oficiali guvernamentali și politicieni
- Autorități de reglementare

- Autorități locale și regionale
- Dezvoltatori de proiecte, Investitori și Instituții de finanțare
- Institute de CDI și mediul academic
- Organizații neguvernamentale
- Comunitatea locală; cetățeni posibil a fi afectați de viitoarea construcție și exploatare a LEA, gospodării învecinate, grupuri vulnerabile
- Mass-media

Pentru informații suplimentare:

Vă rugăm consultați documentele disponibile aici:
https://moldelectrica.md/ro/finances/mold_rom_project

Pe parcursul etapei de planificare a proiectului, Moldelectrica pune la dispoziția părților interesate un **chestionar/formular de sesizare**. După completare, formularul poate fi depus la secretariatul general al primăriei locale de care aparțin, pentru analiză și însușire. Orice comentarii sau preocupări pot fi comunicate beneficiarului - Moldelectrica, MD, fie verbal (prin telefon), fie în scris (prin poștă sau e-mail) prin completarea formularului menționat.

Versiunile tipărite ale Raportului EIMS, Fișa de proiect și Formularul de sesizări vor fi disponibile, la cerere, la adresele MOLDELECTRICA:

- Sediul Central (MD-2012, mun. Chișinău, str. V. Alecsandri nr. 78; tel: 22 25-35-59)
- Sucursala “RETÎ Centru” (MD-2055; mun. Chișinău, or. Vatra, str. Luceafărul nr. 13; tel: 22 30-93-59)
- Stația Electrică 300 kV Strășeni (MD-3700, or. Strășeni, str. M. Costin nr. 14)

Manageri de Proiect:

Beneficiar

- Sergiu CARMANSCHI, Director general, Moldelectrica – Republica Moldova (sergiu.carmanschi@moldelectrica.md)

Consultanți

- Dr. Olga MANDRUGINA, Manager de Proiect, IDEA - Black & Veatch – SUA (mandruginao@bv.com)
- Dr. Claudia TOMESCU, Manager de Proiect și Șef Departament Dezvoltare Proiecte, CCEM – România (claudia.tomescu@cceem.ro)

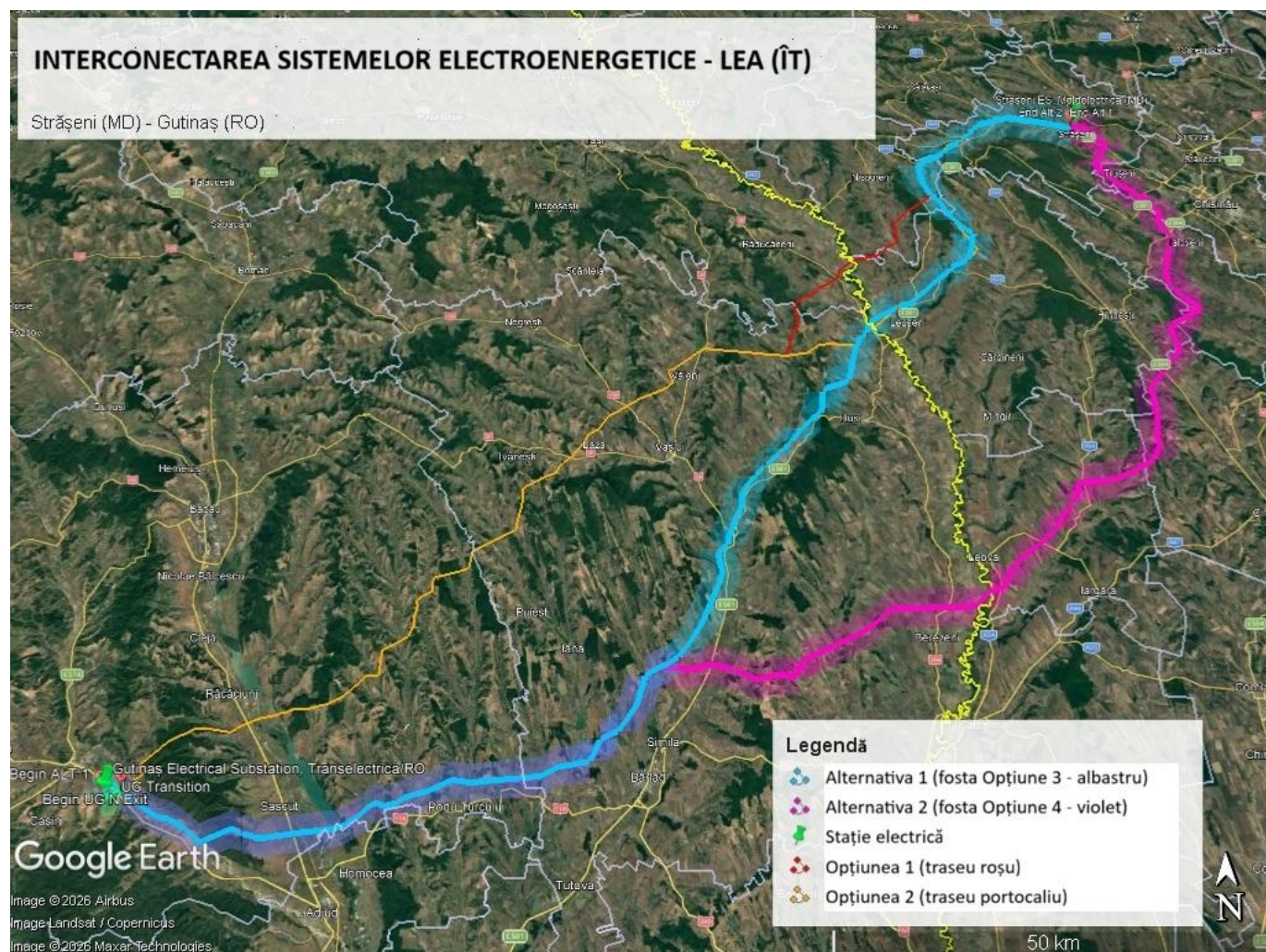

Figura 1: Rute propuse pentru L.E.A. 400kV Strășeni, Moldova - Gutinaș, România – cu evidențierea alternativelor 1 (albastru) și 2 (magenta), traseul optim ales fiind cel albastru urmare a analizelor din Studiul de Fezabilitate și EIMS preliminar